

Kriterier för certifiering av terapeuter

Foto Vanja Sandgren

Hästunderstödd terapi

Certifieringskriterier för Hästunderstödd terapi HUT

Hästunderstödd terapi

Hästunderstödd terapi syftar till en optimal behandlingsinsats för en person med funktionssvikt med hästen som en oundgänglig resurs i behandlingen. Bedömningen av att denna situation är för handen vilar på en professionell yrkesutövare inom vård och omsorg eller inom specialpedagogisk verksamhet.

Hästunderstödd terapi kräver särskild anpassning av insatsen med hänsyn tagen till såväl patientsäkerhet som djurskydd.

De personer som är involverade i behandlingsarbete med Hästunderstödd terapi arbetar under tillsyn av såväl socialstyrelsen som djurskyddsmyndighet och skall uppfylla de krav som regelverken ställer.

Hästunderstödd terapi kräver, utöver terapeutisk kompetens i den egna professionen, även en fördjupad kunskap om hästar, ridning och säkerhet samt utbildning i att använda hästen terapeutiskt. Endast vårdkompetens är därför inte tillräcklig grund för att bedriva terapi med hästen som medarbetare.

Syfte med certifiering

Certifieringen syftar till en kvalitetssäkring/kvalitetsbeskrivning av de personer som bedriver behandlande verksamheter med hästar som medhjälpare. Avsikten är att värna om patientsäkerhet och djurskydd samt önskemål om en hög professionell och etisk yrkesutövning vilken samtidigt även följer respektive grundprofessions krav.

Inriktningar

IRT-certifiering kan inriktas mot rörelsebehandling, psykoterapi eller special-pedagogik.

Behörighet

För att erhålla IRT-certifiering krävs medlemskap i IRT –Intresseföreningen för Ridterapi. Därutöver krävs grundprofession inom vård- eller pedagogik som innebär självständigt behandlingsansvar, står under myndighetstillsyn samt har yrkesspecifika etiska regler. Yrkesmässig erfarenhet av behandlingsarbete inom hästunderstödd terapi krävs även, se nedan.

Krav för certifiering

1

Medlemskap i IRT

2 a

Legitimationsyrke inom hälso- och sjukvård som innebär att utövaren har en terapeutisk utbildning och eget behandlingsansvar samt lyder under Hälso- och sjukvårdslagen och är föremål för tillsyn.

2 b

Icke legitimationsyrken inom vård och omsorg samt socialpedagogiskt behandlingsarbete. För icke legitimationsyrken krävs tilläggsutbildning motsvarande s.k. steg 1 utbildning i psykoterapi alt. specialpedagogisk utbildning eller motsvarande formell vidareutbildning som berättigar till eget behandlingsansvar i terapeutiska processer.

3

Minst 2 års yrkesverksamhet inom grundprofessionen omfattande minst 75% tjänstgöring och inom sedvanlig behandlingsverksamhet.

4

Rid och hästkunskap. Grundkrav för samtliga inriktningar skall vara ridkunskap motsvarande lätt C ryttarmärke III, samt allmän hästkunskap motsvarande Sv Ridsportförbundets ryttarmärke IV . Därutöver krävs kunskap i longering, tömkörning, voltige och kommunikation och hästhantering från marken av relevans för profession och inriktning (Bilaga 1).

5

Säkerhet. Första hjälpen utbildning, aktuell och verifierad samt säkerhetsutbildning riktad mot verksamhetens specifika behov och målgrupp.

6

Specifik fördjupning och utbildning i ridterapeutiska metoder omfattande minst 200 timmar eller 7,5 hp. Dessa kan bytas ut mot terapeutisk utbildning (50 timmar) med inriktning mot andra djur, trädgård och/eller natur, eller bytas ut mot auskultation (75 timmar) vid yrkesrelevant hästunderstödd terapiverksamhet.

7

Praktisk behandlingserfarenhet under handledning* omfattande minst 20 timmars handledning på 40 behandlingstillfällen under minst ett år. Alternativt verifierad praktisk erfarenhet av hästunderstödd terapi i nuvarande yrkesroll, minst 200 behandlingstillfällen med patient/klientarbete.

8

Förbinda sig följa IRT's Etiska kod för ridterapi (Bilaga 2) utöver den egna professionens etiska kod.

* *Handledare skall vara IRT-certifierad alt godkänd av certifieringskommittén*

Beviljande

Certifiering beviljas av en av IRT's årsmöte utsedd certifieringskommitté.

Benämning

Benämning av den certifierade skall vara – IRT-certifierad ridterapeut och presenteras efter yrkestitel, tex Leg sjukgymnast, IRT-certifierad ridterapeut.

Certifieringskommitté

Bedömning av sökandes kompetens skall göras av en certifieringskommitté bestående av representanter för minst två olika inriktningar varav en skall tillhöra sökandens inriktning.

Handledning

För att skaffa sig verifierad kompetens kan handledning vara nödvändig. Handledaren skall anmälas till och godkännas av certifieringskommittén. Omfattningen av handledningen kan variera i syfte och tid. Omfattningen skall redovisas skriftligt och handledningsintyget vara underskrivet av såväl handledare som handledd.

Giltighet

Certifiering gäller för en begränsad period av fem år. För förnyelse krävs verifierat bevis på fortbildning inom området i form av tex kursintyg eller intyg om konferensdeltagande.

Återkallande av certifiering/vägrad förnyad certifiering

Brott mot IRT's etiska regler, professionens etiska regler, äventyrande av klienters eller personals säkerhet samt åsidosättande av djurens välfärd kan vara grund för återkallande av certifiering. Oetisk eller oskicklig yrkesutövning, upprepade klagomål från klienter eller vårdgrannar avseende patientsäkerhet eller djurskydd eller ingripande av tillsynsmyndighet är ytterligare grunder för sådant återkallande.

Övergångsbestämmelser

Under en tid kan vi räkna med att behöva ekvivalera kunskap hos sökande inom olika professioner, inhämtad på andra sätt än i formell utbildning. Under en övergångsperiod om tre år skall det vara möjligt att, med hänvisning till övergångsbestämmelser, ansöka om certifiering trots att man inte uppfyller alla formella krav. Väglädande för att värdera grunder för certifiering skall vara terapeutens professionella kompetens och hästkompetens. Patientsäkerhet och djurskydd skall särskilt beaktas. Ovanstående struktur för innehåll i certifieringen kan ses som en guide för de komponenter som bör ingå i sökandens kompetens.

Ansökan

Ansökan enligt särskilt formulär skall inges i 4 kopior med vidimerade intyg. Ofullständiga ansökningar behandlas inte.

Ansökningshandlingar lämnas till IRT's certifieringskommitté (se www.irt.just.nu) och behandlas två gånger per år, i april respektive oktober månad. Inkommen fullständig ansökan bekräftas med svarsbrev och handläggs inom 6 månader. Ansökningshandlingar skall vara IRT tillhanda senast 31 mars respektive 30 september.

Kostnad

En anmälningsavgift om 200 kr skall vara inbetald senast 31 mars respektive 30 september för att ansökan skall behandlas. En administrationsavgift om 500 kr tas ut för certifieringsbeviset.

Certifieringskriterierna är framtagna med stöd av Jordbruksverkets satsning på Livskraftigt Hästföretagande 2008 som en del i projektet Hästanknuten behandlingsinriktad verksamhet—kvalitetskriterier för utövare och verksamheter.

Projektgrupp
Margareta Håkanson, SLU, projektledare
Ami Ireström, IRT
Arja Lammi, IRT